

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Niepubliczny Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II przy ZOL
dla Dzieci
Jaszkotle

Kuratorium Oświaty we Wrocławiu

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 15-02-2016 - 26-02-2016 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Anna Klempous, Danuta Pludro. Badaniem objęto 57 uczniów (obserwacje zajęć dydaktycznych, socjoterapeutycznych, pozalekcyjnych, kół zainteresowań), 8 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 21 nauczycieli, specjalistów i wychowawców (ankieta i wywiady grupowe). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki w zakresie:

1. Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków.
2. Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki placówki

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli/wychowawców

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

ADZ - Kwestionariusz badania "Analiza danych zastanych"

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami/wychowawcami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką placówki

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielami/wychowawcami po obserwacji

WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi

SWZR - Scenariusz wywiadu z rodzicami

WNG - Scenariusz wywiadu z zespołem pracującym z jedną grupą wychowawczą

Obraz placówki

Niepubliczny Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II przy ZOL dla Dzieci powstał w październiku 1992 roku. Pracy placówki przyświeca sentencja Jana Pawła II "Dzieci są nadzieją, która rozkwita wciąż na nowo, projektem, który nieustannie się urzeczywistnia, przyszłością, która pozostaje zawsze otwarta". Poza zajęciami wynikającymi z realizacji obowiązku szkolnego, dzieci objęte są rehabilitacją, hipoterapią i hydroterapią. Uczniowie odnoszą sukcesy uczestnicząc w wielu międzyszkolnych konkursach recytatorskich, muzycznych oraz plastycznych. Obecnie w skład placówki wchodzi: oddział przedszkolny, szkoła podstawowa, gimnazjum, zespoły rewalidacyjne. W Ośrodku pracuje wyspecjalizowana kadra pedagogiczna, która dba o rozwój każdego wychowanka oraz o stworzenie pozytywnej atmosfery. Nauczyciele w swojej pracy posługują się nowoczesnymi środkami dydaktycznymi, kształcąc u uczniów liczne umiejętności przydatne na kolejnych etapach edukacji oraz w codziennym ich życiu. Rodzice są zaangażowani w działalność Ośrodka, współuczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących jej funkcjonowania. Jednak jest to nieliczna grupa, ponieważ rodzice większości dzieci, przebywających w ośrodku są pozbawieni praw rodzicielskich bądź mają je ograniczone. Do Ośrodka przyjmowane są dzieci z obszaru całej Polski w wieku od 3 do 18 lat, posiadające skierowanie do Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego. Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w placówce posiadają pełne kwalifikacje do zajmowanych stanowisk. Podstawa programowa jest realizowana z wykorzystaniem zalecanych warunków jej realizacji oraz uwzględnieniem możliwości szkoły. Nauczyciele pracują w gabinetach wyposażonych w najnowsze i najnowocześniejsze pomoce dydaktyczne. Ponadto do dyspozycji kadry pedagogicznej jest gabinet logopedyczny, sala doświadczania świata, sala integracji sensorycznej. Zajęcia dogoterapii oraz zajęcia plastyczne i artystyczne odbywają się w ogrodzie w specjalnie do tego przystosowanym atelier. Teren Ośrodka otacza piękny ogród, w którym wychowankowie spędzają wolny czas. Teren oraz warunki w szkole są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo – winda, automatycznie otwierane drzwi, podjazdy dla osób poruszających się na wózkach.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Niepubliczny Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II przy ZOL dla Dzieci
Patron	Jan Paweł II
Typ placówki	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
Miejscowość	Jaszkotle
Ulica	Jaszkotle
Numer	21
Kod pocztowy	55-080
Urząd pocztowy	Kąty Wrocławskie
Telefon	713906974
Fax	
Www	nsoswj@gmail.com
Regon	02197989000000
Publiczność	niepubliczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	specjalna
Uczniowie, wychow., słuchacze	57
Oddziały	15
Nauczyciele pełnozatrudnieni	26.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	2.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	3.8
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	2.19
Województwo	DOLNOŚLĄSKIE
Powiat	wrocławski
Gmina	Kąty Wrocławskie
Typ gminy	obszar wiejski

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków	✓
Poziom podstawowy:	
Placówka działa zgodnie z przyjętą własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby i możliwości rozwojowe wychowanków, specyfikę pracy placówki.	✓
Koncepcja pracy placówki jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.	✓
Poziom wysoki:	
Koncepcja pracy placówki jest przygotowywana a w razie potrzeby modyfikowana we współpracy z rodzicami.	
Koncepcja pracy placówki jest realizowana we współpracy z rodzicami.	
Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych	✓
Poziom podstawowy:	
W szkole funkcjonującej w placówce, w której uczniowie przystępują do sprawdzianu lub egzaminów, analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów.	✓
W placówce analizuje się wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania w celu podniesienia jakości procesów edukacyjnych.	✓
Działania prowadzone przez placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane.	✓
Poziom wysoki:	
Działania podjęte w efekcie wdrażania wniosków z zewnętrznych i wewnętrznych badań oraz analiz przyczyniają się do rozwoju placówki.	

Wnioski

1. Placówka prowadzi działania w oparciu o wypracowaną, własną koncepcję pracy.
2. Rodzice mają możliwość zapoznawania się z koncepcją pracy oraz wyrażania swoich uwag i opinii.
3. Rodzice, w miarę możliwości, biorą udział w modyfikacji koncepcji pracy.
4. W ośrodku prowadzi się ewaluację wewnętrzną i analizuje się wyniki sprawdzianów i egzaminów. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki planują i podejmują działania w celu podniesienia jakości procesów edukacyjnych.
5. Działania prowadzone przez placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeb - modyfikowane.
6. Prowadzone analizy nie mają charakteru systemowego. Dyrektor, specjaliści i nauczyciele podejmują starania w celu wypracowania stałych, powtarzalnych wzorców z przeprowadzonych ewaluacji oraz sposobów ich dokumentowania, w celu podnoszenia jakości pracy placówki.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Placówka działa zgodnie z wypracowaną, własną koncepcją pracy, która uwzględnia potrzeby i możliwości dzieci oraz specyfikę pracy ośrodka. Współpraca z rodzicami jest traktowana jako bardzo ważny obszar działań. Rodzice, choć w nielicznej grupie, w miarę możliwości współpracują z nauczycielami i wychowawcami, co sprzyja rozwojowi dzieci. Placówka pozyskuje od rodziców opinie na temat swojej pracy i wykorzystuje je do wprowadzania zmian. Wszyscy nauczyciele, wychowawcy i specjaliści wspierają rodziców w wychowywaniu dzieci, informują o ich rozwoju, osiągnięciach, sukcesach i trudnościach. Wychowawcy zasięgają opinii rodziców na temat poczucia bezpieczeństwa dzieci, realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniach i opracowywanych indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych.

Obszar badania: Placówka działa zgodnie z przyjętą własną koncepcją pracy, uwzględniającą potrzeby i możliwości rozwojowe wychowanków, specyfikę pracy placówki.

Koncepcja pracy placówki została wypracowana przez pracowników placówki. Uwzględnia ona potrzeby i możliwości rozwojowe wychowanków oraz specyfikę pracy Ośrodka.

Głównymi celami i zadaniami placówki zawartymi w koncepcji pracy jest wdrażanie wychowanków do dbałości o wspólne dobro w życiu społecznym i duchowym, przygotowanie do samodzielnego udziału w życiu społecznym, rozwijanie poczucia odpowiedzialności, a także zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu. Koncepcja zawiera realizację programów nauczania dla uczniów zarówno w normie intelektualnej jak i z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym oraz zajęć rewalidacyjno-wychowawczych i jest ukierunkowana na rozwój wychowanków, zapewnianie im różnorodności doznań społecznych poprzez udział w konkursach, przeglądach, koncertach, obchodach dnia patrona, wyjazdach, wycieczkach. Uwzględniając indywidualne zainteresowania i możliwości wychowanków organizowane są koła zainteresowań tj: kulinarne, przyrodnicze, czytelnicze, komputerowe, fotograficzno-filmowe, językowe, a także zajęcia z zakresu terapii integracji sensorycznej, muzykoterapii, EEG Biofeedback. Uczniowie mają także możliwość wykazywania się aktywnością własną poprzez pracę w samorządzie uczniowskim, współtworzenie programu wychowawczo-profilaktycznego, udział w olimpiadach sportowych szkół specjalnych, spotkaniach z przedstawicielami instytucji np. fundacją „Patrycja”, aktorami i wykonawcami (M. Musiał, A Wyszconi). Ważnym elementem realizacji podstawy programowej jest współpraca z uczniami zaprzyjaźnionych szkół w Małkowicach, Sadowicach, Smolcu, Wrocławiu, Jaszcotlu. Placówka wykazuje się otwartością na pracę z rodzicami i wspomaganie ich wychowawczej roli. Udzielana jest im pomoc psychologiczno-pedagogiczna w pełnieniu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych, porady dotyczące pracy z dzieckiem

z niepełnosprawnością w domu, omawiane są zmiany progresywne lub regresywne w rozwoju dzieci poprzez indywidualne spotkania i szkolenia. Rozwojowi dzieci i realizacji koncepcji pracy sprzyja współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym m.in. policją i strażą pożarną.

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest znana rodzicom i przez nich akceptowana.

Rodzice zapoznawani są z założeniami koncepcji pracy, akceptują jej obszary i przyczyniają się do jej realizacji.

Zdaniem rodziców ważnym aspektem realizacji koncepcji pracy w placówce jest uczenie dzieci szacunku, miłości i wiary, koleżeństwa, uwrażliwienie na drugiego człowieka, a także tworzenie wzajemnych, prawidłowych relacji i więzi. Podkreślają oni wartość odnoszonych przez dzieci sukcesów, budowanie poczucia własnej wartości. Dodają, że w placówce kładziony jest nacisk na uczucia dzieci, ich emocje. Zdaniem dyrektora, rodzice zapoznawani są z koncepcją pracy w czasie konsultacji i spotkań indywidualnych. Ponadto poprzez ankiety uzyskiwane są sugestie i opinie rodziców na temat prowadzonych i planowanych działań.

W wymaganiu "Placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój wychowanków" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest przygotowywana a w razie potrzeby modyfikowana we współpracy z rodzicami.

Założenia koncepcji pracy wypracowywane są we współpracy z rodzicami i podlegają modyfikacji w razie potrzeb.

Zdaniem rodziców założenia koncepcji pracy obejmują przede wszystkim szeroko pojęte dobro dziecka, zauważanie jego potrzeb, psychicznych i fizycznych. Dzięki takim działaniom dzieci wychodzą na wycieczki, spotykają się z rówieśnikami i przełamują stereotypy dotyczące niepełnosprawności. Dodatkowymi efektami są wspólnie przygotowywane wystawy prac dzieci, zarówno w ośrodku jak i w innych szkołach, udział w konkursach i przeglądach. Rodzice zwracają uwagę na otwartość ze strony grona nauczycielskiego i dyrekcji, dbałość o dobre wyposażenie sal i pomieszczeń, w których przebywają dzieci.

Obszar badania: Koncepcja pracy placówki jest realizowana we współpracy z rodzicami.

Realizacja zadań wynikających z koncepcji pracy jest realizowana we współpracy z rodzicami.

Spotkania z rodzicami odbywają się zgodnie z harmonogramem zebrań szkolnych i klasowych, w czasie których mają oni możliwość wyrażania swoich opinii, uwag i propozycji. Ponadto rodzice biorą udział również w spotkaniach indywidualnych z nauczycielami, wychowawcami i specjalistami oraz na bieżąco mają możliwość kontaktu z dyrektorem placówki. Dyrektor dodaje, że w ośrodku znajduje się tablica, która zawiera informacje przeznaczone dla rodziców i mogą oni na bieżąco zapoznawać się z wydarzeniami, w których biorą udział dzieci. Rodzice wspomagają ośrodek poprzez doposażenie w sprzęty i przedmioty wspomagając rozwój wychowanków i wpływające na polepszanie warunków bytowych: wózki inwalidzkie dla dzieci, meble do klasy, artykuły szkolne, rybki do akwarium, a także włączają się w akcje charytatywne, których podstawowym celem jest pozyskiwanie środków materialnych i rzeczowych na potrzeby dzieci: np. sprzedaż kartek okolicznościowych (bożonarodzeniowych), zakup produktów będących wytworem pracy dzieci – chusty jedwabne, produkty wytworzone techniką decoupage, ceramika, stroiki świąteczne. Niezmiernie ważnym aspektem jest udział rodziców w przygotowywaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, wnioski o wydłużenie etapu edukacyjnego, wyrażanie zgody na wyjścia, wycieczki, praca nad programem wychowawczo-profilaktycznym oraz szeroki udział w imprezach szkolnych np. pasowanie na ucznia, rekolekcje; wigilia. Z informacji uzyskanych od dyrektora placówki wynika, że w większości, w placówce przebywają dzieci, których rodzice są pozbawieni praw rodzicielskich bądź mają je ograniczone. Pozostała niewielka grupa rodziców jest zaangażowana w działalność Ośrodka i współuczestniczy w podejmowaniu decyzji dotyczących jego funkcjonowania.

Wymaganie:

Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych

---

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

W Ośrodku prowadzona jest ewaluacja wewnętrzna, na podstawie której wyciąga się wnioski, analizuje się obszary wymagające zmian oraz wprowadza się działania, mające na celu doskonalenie jakości pracy placówki. System analizy zebranych danych nie ma jeszcze charakteru systemowego i jest doskonały. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których nauczyciele i inne osoby realizujące zadania placówki planują i podejmują działania w celu podniesienia jakości procesów edukacyjnych. Działania prowadzone przez placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeb - modyfikowane. Analiza danych zastanych wskazuje na prowadzenie ewaluacji wewnętrznej w tym roku szkolnym, brak dokumentacji potwierdzającej analizę wcześniejszych badań. W szkole dokonuje się wnikliwej analizy sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych. Ze względu na specyfikę placówki przystępują do nich nieliczni uczniowie.

Obszar badania: W szkole funkcjonującej w placówce, w której uczniowie przystępują do sprawdzianu lub egzaminów, analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów.

W Ośrodku prowadzona jest ewaluacja wewnętrzna, dokonuje się analizy diagnoz i sprawdzianów zewnętrznych. Na podstawie sformułowanych wniosków planowane i podejmowane są działania w celu podnoszenia jakości procesów edukacyjnych.

Według dyrektora na terenie Ośrodka prowadzona jest systematyczna ewaluacja wewnętrzna, przeprowadzona przez zespół powołany przez wicedyrektora d/s pedagogicznych. Prowadzi się również badania i diagnozy wstępne we wrześniu w każdym roku szkolnym. Ponadto analizuje się wyniki sprawdzianu szóstoklasistów. Zespół przedmiotowców na swoich spotkaniach omawia, analizuje i wdraża do pracy wnioski z wyniku sprawdzianów i prac kontrolnych. Omawia metody i planuje konkretne działania. Ankietuje się rodziców, przeprowadza systematyczne rozmowy i zbiera sugestie. Każde opisane badanie dokładnie się analizuje, przedstawia wyniki Radzie Pedagogicznej, rodzicom i uczniom. Zdaniem nauczycieli i wychowawców wnioski z ewaluacji wewnętrznej są przez nich wykorzystywane. Ewaluacja w bieżącym roku szkolnym dotyczyła korzystania z komputera i Internetu, dzieci w normie intelektualnej i lekką niepełnosprawnością. Wnioski płynące z badań przeprowadzanych na terenie placówki wykorzystywane są podczas:

- tworzenia IPET;
- tworzenia rozkładów materiału;
- planowania pracy z uczniem;
- prowadzenia zajęć z uczniem;
- rozwijania uzdolnień i zainteresowań młodzieży;

- realizowania projektów edukacyjnych oraz innowacji pedagogicznych;
- tworzenia planów pracy grup wychowawczych;
- tworzenia przez zespół ds. wspierania rozwoju celów kluczowych dla każdego ucznia;
- tworzenia IPRW (obecne IPZ).

Wnioski z analizy przeprowadzonych egzaminów, sprawdzianów oraz ewaluacji wewnętrznej nauczyciele wykorzystują do planowania swojej pracy. Dane z ewaluacji wewnętrznej są pomocne w wyznaczeniu kierunków pracy placówki, formułowaniu wniosków do dalszej pracy, są wykorzystywane do doskonalenia procesów edukacyjnych umożliwiających wspieranie i motywowanie uczniów w procesie uczenia się, do oceny skuteczności podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych, służących do wprowadzania zmian i jakościowego rozwoju placówki. Pomagają dostosować ofertę zajęć pozalekcyjnych do uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych oraz zweryfikować plany pracy dydaktyczno-wychowawczej i przygotować uczniów do sprawdzianów i egzaminów. Przykłady działań wynikających z wniosków:

- Prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, dobranych do potrzeb i możliwości dziecka i zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z przedmiotów podlegających sprawdzianom zewnętrznym i ćwiczenie umiejętności i zagadnień sprawiającym uczniom trudności;
- Doksztalcanie podczas warsztatów, szkoleń, kursów i studiów;
- Rozwijanie warsztatu pracy nauczycieli – np. przygotowywanie pomocy do lekcji (karty pracy);
- współpraca z rodzicami przez uświadamianie im współodpowiedzialności za wyniki edukacyjne ich dzieci;
- przestrzeganie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- dostosowywanie wymagań do możliwości uczniów;
- indywidualizowanie pracy z uczniami na wszystkich przedmiotach;
- uwzględnianie potrzeby uczniów, rodziców oraz nauczycieli, a także bieżących potrzeb szkoły w układaniu Indywidualnego Planu Doskonalenia Nauczyciela;
- wybieranie szkoleń służące doskonaleniu pracy szkoły, wyników nauczania, warsztatu pracy;
- dobór treści zawartych w podręczniku do możliwości i potrzeb uczniów;
- systematycznie monitorowanie realizacji podstawy programowej;
- prowadzenie na bieżąco dokumentacji dającej uczniom rozeznanie o swoich możliwościach i umiejętnościach;
- angażowanie wszystkich nauczycieli w pracę zespołu;
- analizowanie indywidualnych możliwości uczniów danej klasy;
- doskonalenie warsztatu pracy nauczyciela poprzez obserwację dobrych praktyk na lekcjach otwartych;
- dostosowanie oferty zajęć pozalekcyjnych do uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych i wychowawczych – indywidualna praca z wychowankiem w zakresie czynności samoobsługowych;
- wdrażanie wychowanków do udziału w życiu poza ośrodkiem – wyjazdy na trzydniowe biwaki;
- rozwijanie kreatywności wśród wychowanków poprzez interaktywny udział w przedstawieniach teatralnych w ośrodku;
- rozwijanie wiedzy o tematyce zawartej w programie wychowawczo-profilaktycznym poprzez teatr w ośrodku;

- stosowanie nowoczesnych technologii i indywidualizowanie procesu lekcyjnego;
- organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która zaspokaja potrzeby uczniów;
- współpraca nauczycieli i wychowawców ze specjalistami zatrudnionymi w szkole, tj. z pedagogiem, psychologiem;
- wzbogacanie własnego warsztatu pracy;
- organizowanie zajęć tematycznych w internacie mających na celu przygotowanie wychowanków do przyszłego, samodzielnego życia.

Obszar badania: W placówce analizuje się wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania w celu podniesienia jakości procesów edukacyjnych.

W placówce prowadzi się badania i analizy, prowadzona jest ewaluacja wewnętrzna. Przedstawiona dokumentacja potwierdza podejmowane działania, w odniesieniu do bieżącego roku szkolnego.

Z informacji pozyskanych od dyrektora wynika, iż w bieżącym roku szkolnym zespół d/s ewaluacji i zespół nauczycieli uczących w klasach dla uczniów w normie i z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim przeprowadził diagnozę potrzeb i zagrożeń uczniów i wychowanków pod kątem uzależnień związanych z korzystaniem z komputera. Analiza wniosków płynących z przeprowadzonej wśród uczniów i nauczycieli i wychowawców ankiety przełożyła się na powstanie programu wychowawczo-profilaktycznego "Dzieciaki i sieciaki", skorelowanego z Rządowym programem "Bezpieczna i przyjazna szkoła" oraz "Bezpieczna +". Dostrzeżono potrzebę zmodernizowania i ujednolicenia regulaminu korzystania przez uczniów z komputera, internetu i telefonu komórkowego, który będzie ogólnodostępny dla pracowników. W roku szkolnym 2014/15 przedmiotem ewaluacji były: Procesy edukacyjne. Uczenie się uczniów w klasie. Przeprowadzone badania przez zespół d/s ewaluacji wykazały, że uczniowie są zmotywowani do pracy, co związane jest z dużą różnorodnością i atrakcyjnością metod pracy, wykorzystywanych podczas lekcji. Wyniki wskazały, że zbyt rzadko korzysta się metody projektu, która cieszy się dużym zainteresowaniem uczniów. W latach 2013/14 przedmiotem ewaluacji było wdrażanie uczniów do samodzielności. Opracowano grafik dyżurów rewalidantów, którzy indywidualnie pracowali z wyznaczonymi wychowankami. Dyrektor, nauczyciele, specjaliści skupieni są na kontynuowaniu profilu szkoły specjalnej - placówki ukierunkowanej na rozwój mowy i rozumienia u dzieci i młodzieży niemówiącej lub z problemami mowy. Poprzez wprowadzenie piktogramów i objęcie specjalnymi metodami komunikacji alternatywnej uczniowie mają możliwość przekazywania informacji, decydowania i komunikowania się z otoczeniem. Nauczyciele współpracują ze sobą w zakresie doskonalenia się w merytorycznym przygotowaniu do prowadzenia różnorodnych zajęć. Ośrodek funkcjonuje jako nowoczesna placówka, w której uczniowie uczą się w bardzo dobrze wyposażonych salach o wysokim standardzie. W procesie nauczania współuczestniczą rodzice, prawni opiekunowie i sami uczniowie. Działa Samorząd Uczniowski. Rodzice są włączani do współuczestniczenia i współtworzenia dokumentów szkolnych oraz różnych przedsięwzięć (spotkanie z drużyną siatkarzy, pomoc w organizacji Dnia Dziecka).

Zdaniem nauczycieli i wychowawców rezultatem wdrażanych wyników analiz są: wzrastające kompetencje i rozwój dzieci, poczucie bezpieczeństwa, poczucie sprawstwa, organizacja pracy, wprowadzenie metody fotografii, wprowadzanie znaków, które wspomagają komunikację, metoda obrazkowa, komunikatory głosowe. Zdaniem nauczycieli i wychowawców w efekcie prowadzonej ewaluacji podjęto następujące działania, wnioski i rekomendacje:

1. położenie nacisku na rozwój samodzielności dzieci;
2. przeprowadzenie zajęć na temat cyberprzemocy, w celu zwiększenia wiedzy wychowanków na ten temat;
3. wprowadzenie metody projektu.

Wprowadzenie metod alternatywnej komunikacji, wdrażanie uczniów do samodzielności poprzez indywidualną pracę rewalidantów z wychowankiem to wynik ewaluacji prowadzonej w poprzednich latach. Efektem podjętych działań jest poprawa funkcjonowania ośrodka, podniesienie jakości procesu dydaktyczno – wychowawczego, zadowoleni rodzice, dobrze wyszkolona, współpracująca ze sobą kompetentna rada pedagogiczna z pełnymi kwalifikacjami, zadowolone i bezpieczne dzieci. Nauczyciele stwierdzili, że uzyskują informacje o efektywności prowadzonych przez siebie zajęć (Tabela 1). Analiza danych zastanych wskazuje na prowadzenie ewaluacji w bieżącym roku szkolnym. W latach 2013/2014 oraz 2012/2012 wskazane są obszary prowadzonej ewaluacji wewnętrznej. Jednak brak jest dokumentacji, która potwierdzałaby podejmowane działania.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: W jaki sposób uzyskuje Pan/i informację o efektywności prowadzonych zajęć? Jak wykorzystuje Pan/i te informacje? [WNPO] (8795)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	obserwacje	diagnozy na wejściu w grupach wychowawczych na podstawie opracowanego arkusza do Badania Kompetencji Samoobsługowych Wychowanka.
2	diagnozy	wnioski z diagnozy służą do ustalenia najważniejszych celów pracy z wychowankiem zawartych w IPET lub ich ewentualnej modyfikacji.
3	analiza pracy bezpośredniej z wychowankami	podczas pracy bieżącej z wychowankiem informacje o efektywności pracy uzyskać można poprzez: - prośbę skierowaną do wychowanków o wykonanie danej czynności w celu weryfikacji poziomu zrozumienia, - sprawdzanie na bieżąco umiejętność wykonania danej czynności - sprawdzanie zrozumienia zastosowanej komunikacji alternatywnej, - monitorowanie pracy wychowanków, poprzez obserwację - stosowanie częstych pochwał, wzmocnień pozytywnych, - częste naprowadzanie na właściwe rozwiązania danego zadania, - wielokrotne powtórzenie danej czynności - na zajęciach kulinarnych umożliwianie wychowankom uczenia się poprzez praktyczne działanie, - dzielenie zadania na etapy, - na zajęciach głównie oceniany jest wkład pracy i zaangażowanie wychowanka, a nie efekty pracy.

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
4	podsumowanie pracy; wypełnianie arkusza analizy pracy opiekuńczo- wychowawczej	dwa razy w roku podsumowanie pracy wychowawczej poprzez wypełnienie Arkusza Analizy Pracy Opiekuńczo-Wychowawczo-Rewalidacyjnej w grupach wychowawczych. W arkuszu tym dokonywana jest ocena nabytych umiejętności samoobsługowych, wiadomości, zainteresowań, relacji z otoczeniem wychowanka oraz formułowane są wnioski do dalszej pracy.
5	modyfikacja metod pracy; indywidualizacja nauczania	Informacje po przeprowadzonej analizie postępów wychowanka służą do : - modyfikacji warsztatu pracy - modyfikacji dotychczasowych metod pracy lub metod wychowawczych - indywidualizacji nauczania - zwiększania aktywizacji wychowanków, motywowania do większego indywidualnego zaangażowania wychowanków - zwracanie większej uwagi na ćwiczenie umiejętności, które sprawiały problemy - rozwiązywanie zadań praktycznych, wykorzystanie przez wychowanków wiedzy w praktyce, - zwiększenie intensywności konsultacji z innymi wychowawcami, specjalistami pracującymi z wychowankiem - eksponowania sukcesów wychowanków (strona internetowa)
6	dostosowanie metod i form pracy do możliwości wychowanków	- dostosowanie poziomu trudności zadań, działań i czasu przeznaczonego na ich wykonanie, - stosowanie odpowiednich pomocy dydaktycznych –tablic do komunikacji, tablic tematycznych, filmów instruktażowych itp., - stosowanie dodatkowych wyjaśnień do poleceń i sprawdzanie stopnia ich zrozumienia,
7	organizacja przestrzeni	- odpowiednio organizacja miejsc pracy tak, aby wychowankowie poruszający się na wózku inwalidzkim mogli się swobodnie poruszać • dostosowanie miejsc pracy i zadań do możliwości fizycznych dzieci Zapewnienie odpowiednich warunków pracy, w celu zwiększenia efektywności wykonywanych ćwiczeń (redukowanie bodźców rozpraszających)
8	dostosowanie sposobu komunikacji do możliwości dzieci	- dostosowanie sposobu komunikowania się z wychowankiem- dla wychowanków nie postępujących się mową werbalną stosowanie komunikacji alternatywnej,

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
9	rozpoznanie specjalnych potrzeb rozwojowych dziecka	Na początku pracy z daną klasą rozpoznają specjalne potrzeby rozwojowe oraz warunki koniecznego dostosowania środowiska ucznia. W tym celu analizują dane zawarte w treści orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną oraz analizują informacje o wychowanku zawarte w Indywidualnym Programie Edukacyjno –Terapeutycznym. Podejmując pracę z dziećmi na I etapie kształcenia w szkole podstawowej dokonują analizy dokumentacji – orzeczenia z PPP, zaleceń medycznych, opinii psychologa, logopedy, co daje mi wiedzę o potrzebach, możliwościach i umiejętnościach dziecka.
10	indywidualizacja pracy z dzieckiem	- dostosowanie metod i form pracy do możliwości uczniów, - dostosowanie poziomu trudności zadań, działań i czasu przeznaczanego na ich wykonanie,
11	współpraca nauczycieli i specjalistów	Współpracuję z wychowawcami internatu i rewalidantami pracującymi z danym dzieckiem.
12	wprowadzenie elementów oceniania kształtującego	Punktem wyjścia jest ocenianie kształtujące, którego celem jest poprawa jakości uczenia się uczniów. Podstawowym narzędziem jest informacja zwrotna, Poziom efektywności przeprowadzonych zajęć określany jest na podstawie: - stawianych pytań uczniom (np. Czy zajęcia były ciekawe? Co im się najbardziej podobało? itp.) i uzyskanej odpowiedzi - wyznaczania celów zajęć, realizacji Nacobezu (Uczeń otrzymuje instrukcję na co powinien zwracać uwagę podczas wykonywania zadania) i sprawdzania poziomu ich rozumienia przez uczniów, - obserwacji zachowania ucznia podczas zajęć, - informacji zwrotnej ucznia, która wskazuje dobre elementy w pracy ucznia, pokazuje to, co wymaga poprawy, dawać wskazówki, jak należy to poprawić, daje wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej, - samooceny dokonywanej przez ucznia (za pomocą arkuszy, np. oś umiejętności, na której uczeń zaznacza, która metoda pracy była dla niego najłatwiejsza lub tabeli umiejętności, w której uczeń ocenia za pomocą kropki w odpowiednim kolorze, na jakim poziomie posiadał odpowiednią umiejętność)

Obszar badania: Działania prowadzone przez placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane.

Dokonywana jest modyfikacja pracy w oparciu o prowadzone analizy dotyczące funkcjonowania dzieci w ośrodku.

Nauczyciele wskazali, że analizują funkcjonowanie dzieci w ośrodku i analizują podejmowane przez siebie różnorodne działania (Tabela 1). Ponadto monitorują bezpieczeństwo dzieci, procedury korzystania z pomieszczeń placówki przez dzieci, postępy dzieci, sposób wdrażania IPET-ów, oceniają funkcjonowanie uczniów, obserwują ich zachowania w codziennych sytuacjach, skuteczność wdrażanych metod, relacje interpersonalne, zasób słownictwa, sposób porozumiewania się, nagradzanie za pozytywne zachowania. Według dyrektora działania placówki monitoruje się poprzez kontrolę, wspomaganie nauczycieli, obserwację, monitorowanie. problemową ewaluację wewnętrzną celem oceny przydatności i skuteczności podejmowanych działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez nauczycieli NSOSW w odniesieniu do założonych celów. Kontroli podlega:

- dokumentacja zgodna z prawem oświatowym;
- zajęcia prowadzone przez nauczycieli;
- przestrzeganie przepisów prawa;
- realizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bieżącej pracy z uczniem;
- indywidualizacja nauczania;
- realizacja zajęć kompensacyjno-korekcyjnych;
- rewalidacyjnych.

Działania monitoruje się również poprzez uczestnictwo dyrekcji w zebraniach zespołów RP, sprawozdania tych zespołów, sprawozdania semestralne nauczycieli, sprawozdania nauczycieli realizujących awans zawodowy.

Ponadto efektywność nauczania obrazują systematyczne diagnozy wrześniowe przeprowadzane przez wszystkich nauczycieli w klasach, w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych oraz przeprowadzane dwa razy w roku wielospecjalistyczne oceny poziomu funkcjonowania ucznia. Monitorowane obszary wynikają z planu nadzoru pedagogicznego, wniosków z poprzedniego roku oraz kierunków polityki oświatowej MEN. Są to:

- Dokumentowanie procesu dydaktyczno-wychowawczego, a w tym: Kontrola poprawności IPET z prawem oświatowym, Poprawność, terminowość prowadzenia dokumentacji pedagogicznej przez nauczycieli;
- Kontrola realizacji prawa rodzica do znajomości: wymagań edukacyjnych z przedmiotów, kryteriów oceny zachowania, przewidywanych ocen klasyfikacyjnych;
- Dokumentowanie nauczania indywidualnego;
- Uzasadnianie ocen prac pisemnych. Udostępnianie tych prac uczniom i rodzicom;
- Dostosowywanie wymagań edukacyjnych do możliwości i potrzeb ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- Realizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bieżącej pracy z uczniem;

- Indywidualizacja nauczania;
- Realizacja zajęć kompensacyjno-korekcyjnych, rewalidacyjnych i innych specjalistycznych;
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;
- Kontrola organizowanych wycieczek szkolnych przygotowanie, realizacja procedur;
- Kontrola programów używanych w pracowniach z dostępem do Internetu, sposób zabezpieczenia ich przed nieuprawnionymi stronami.

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jakie działania placówki Państwo monitorują i w jaki sposób? [WN] (8798)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	frekwencja na zajęciach	– dziennik zajęć i arkusz klasyfikacyjny na koniec każdego semestru
2	monitorowanie wyjść poza ośrodek	– zeszyt wyjść
3	monitorowanie procesu edukacyjnego	- przygotowywanie/opracowywanie diagnoz wstępnych - analizowanie orzeczeń - tworzenie IPETów w oparciu o orzeczenia z PPP, z uwzględnieniem diagnoz poszczególnych rewalidantów, diagnoz funkcjonalnych lub diagnoz przedmiotowych, uwzględnienie stanu zdrowia dzieci pod kątem prowadzenia terapii indywidualnych - przygotowanie IPRW (obecnie IPZ) – prowadzenie zeszytu obserwacji – pisanie półrocznej oceny i podsumowanie realizacji IPRW tworzenie wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania wychowanka zespołu rewalidacyjno-wychowawczego - przygotowywanie rozkładów materiału pisanych na podstawie podstawy programowej
4	indywidualizacja pracy	- realizowanie podstawy programowej z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i umiejętności wychowanków – np. przygotowywanie kart pracy dla uczniów mających trudności z samodzielnym pisaniem oraz dla dzieci i młodzieży z klas dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym
5	przygotowywanie wielospecjalistycznych ocen poziomu funkcjonowania ucznia	– przygotowują je zespoły nauczycieli, wychowawców i terapeutów pracujących z danym dzieckiem

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
6	monitorowanie wdrażania wniosków z ewaluacji wewnętrznych	– wnioski z ewaluacji 2015/16 uwzględnione zostały podczas tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego "Dzieciaki i Sieciaki" - monitorowanie wdrażania wniosków z ewaluacji 2014/2015w zakresie trudności wychowanków z codzienną samoobsługą. – wprowadzania treningu samoobsługi z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb wychowanków wytypowanych przez Zespół wychowawców opracowywanie indywidualnych strategii postępowania oraz zapisywanie ich w przeznaczonych do tego zeszytach samoobsługi oraz dziennikach rewalidacyjnych
7	monitorowanie stanu zdrowia wychowanków	– przygotowywanie dziennego i wieczornego raportu na temat stanu zdrowia lub trudności wychowanków, które pojawiły się w trakcie dnia
8	dbałość o higienę	– współpraca z rodzicami, bieżąca konsultacja z pielęgniarką
9	wdrażanie wychowanków do przestrzegania norm i zasad społecznych;	- monitorowanie relacji interpersonalnych z wychowankami konkurs grzecznościowy
10	działania Samorządu Szkolnego	- monitorowanie przez opiekuna Samorządu konkursów wewnątrzszkolnych organizowanych przez Samorząd Uczniowski – zgodnie z Kalendarzem Imprez planowanym we wrześniu każdego roku szkolnego (konkurs na stroik bożonarodzeniowy, na przygotowanie Marzanny)

W wymaganiu "Placówka w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Działania podjęte w efekcie wdrażania wniosków z zewnętrznych i wewnętrznych badań oraz analiz przyczyniają się do rozwoju placówki.

W ośrodku prowadzi się analizy sprawdzianu, egzaminów, orzeczeń, wyników badań lekarskich oraz przeprowadza ewaluację wewnętrzną. Sformułowane na ich podstawie wnioski służą do planowania pracy.

Z informacji pozyskanych od dyrektora wynika, że w ośrodku prowadzi się ewaluację wewnętrzną, na podstawie której formułuje się wnioski i rekomendacje do dalszej pracy. Analizuje się wyniki egzaminów zewnętrznych - sprawdzianu szóstoklasisty oraz egzaminu gimnazjalnego. W oddziale przedszkolnym przeprowadza się diagnozy na wejściu inwentarzem Gunzburga PAC. Na podstawie analizy wyników i ankiety oczekiwań i sugestii rodziców wytycza się wnioski do pracy i opracowuje się indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny. W październiku i w maju przeprowadza się diagnozę gotowości szkolnej. Dwa razy w roku wychowawca grupy i nauczyciele rewalidacji analizują umiejętności i zachowanie dzieci i na ich podstawie opracowują wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania. Ponadto we wrześniu każdego roku przeprowadza się diagnozy w klasach dla uczniów w normie intelektualnej i z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim. Wyniki diagnoz przedstawia się rodzicom i omawia na zespole przedmiotowym. Wnioski wykorzystuje się w opracowaniu IPET – ów. Kolejnym etapem są diagnozy semestralne, które pokazują pracę ucznia, jego możliwości oraz efektywność pracy nauczyciela. Wyniki przedstawiane są w formie oceny opisowej, wypełnionych arkuszy, diagramów, kart pracy, zapisów w dzienniku. Udostępniane są na zebraniach klasowych rodzicom i prawnym opiekunom. Na koniec roku szkolnego opracowuje się diagnozy końcoworoczne – co znajduje odzwierciedlenie w zapisach w IPET, dziennikach, ocenach opisowych, diagramach i wypełnionych arkuszach. Analiza i płynące z niej wnioski przekazywane są rodzicom i prawnym opiekunom oraz uczniom. W klasach dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym we wrześniu każdego roku przeprowadza się diagnozę wstępną Inwentarzem Gunzburga PAC. Na podstawie wyników i analiz tych wyników oraz analiz ankiet wypełnianych przez rodziców opracowuje się IPET. Analiza ta prowadzi do formułowania wniosków, na podstawie których nauczyciele planują i podejmują działania. W styczniu przeprowadza się diagnozę semestralną i wyniki przedstawia się w formie oceny opisowej. Z oceną tą zapoznaje się rodziców. Na koniec roku szkolnego bada i analizuje się osiągnięcia uczniów. Nauczyciele pracujący w zespołach rewalidacyjno – wychowawczych we współpracy z logopedą i psychologiem przeprowadzają badania wg profilu osiągnięć J. Kielina. W oparciu o wyniki badań konstruują indywidualne plany zajęć. Na systematycznych spotkaniach nauczyciele ZRW analizują wyniki badań, omawiają metody terapii, modyfikują programy i dzielą się swoimi doświadczeniami. Zespół wspierania rozwoju (logopeda, psycholog, dogoterapeuta, terapeuta SI, muzykoterapeuta) przeprowadzają diagnozy wstępne, semestralne - wytyczają cele kluczowe terapii, które są monitorowane i modyfikowane dwa razy w roku.

Nauczyciele podają przykłady wniosków i podjętych na ich podstawie działań, które miały wpływ na rozwój placówki (Tabela 1).

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Proszę podać przykłady wniosków opracowanych na podstawie wyników badań wewnętrznych i zewnętrznych? Jakie działania podjęto w placówce na podstawie tych wniosków? W jaki sposób działania te wpłynęły na rozwój placówki? [WN] (8801)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	Brak jednoznacznego regulaminu dotyczącego korzystania przez wychowanków z komputera.	ustalenie regulaminu, zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom
2	Uczniowie nie mają świadomości zagrożeń, jakie wynikają z korzystania Internetu (cyber przemoc, udostępnianie danych osobowych)	Stworzenie złotych zasad korzystania z komputera Cykl lekcji i prezentacji dotyczący tematu.
3	Uczniowie są bardzo zmotywowani do pracy. Związane jest to z dużą różnorodnością oferowanych im metod pracy. Wszelkie przejawy aktywności podczas zajęć są dla nich atrakcyjne i chętnie biorą udział w tego typu zajęciach.	Nauczyciele stosują metody aktywizujące uczestniczą w szkoleniach, aby rozwijać warsztat pracy. Wykorzystują metodę projektu, która była dla uczniów bardzo atrakcyjna.
4	uczniowie są mało samodzielni, nauczyciele wyręczają dzieci w zbyt wielu czynnościach,	Ustalenie dyżurów rewalidantów podczas poranka praca z dzieckiem podczas ubierania, porannej toalety i jedzenia Stworzenie ciągów czynności, na podstawie których uczniowie przygotowywali posiłki.
5	Uczniowie nie przejawiają zbyt wielu zainteresowań.	Stworzenie kółek zainteresowań. Zachęcanie – poprzez zajęcia wychowawcze – do aktywnego spędzania czasu wolnego.
6	Uczniowie mają trudności ze zrozumieniem poleceń.	Podczas lekcji nawet uczniowie mający duże trudności z pisaniem i czytaniem samodzielnie odczytują polecenia do zadanych ćwiczeń.
7	Uczniowie mają trudności z czytaniem ze zrozumieniem	Nauczyciele przedmiotów i rewalidanci, podczas swoich zajęć, wykonują ćwiczenia obejmujące czytanie ze zrozumieniem.
8	Uczniowie mają trudności z wykonywaniem zadań testowych;	Nauczyciele przygotowują sprawdziany m.in. w formie testów.

Raport sporządzili

- Anna Klempous
- Danuta Pludro

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

18.03.2016